

[Kai Moltke.]

kan få klarhed over rent kontant, hvad det er for forslag man vil stille fra socialdemokratisk side under de kommende forhandlinger, vil folk landet over være blevet meget klogere. Jeg tror, skyerne vil svinde, hvis folk ikke blot tror, at vi bruger en hel dag i folketinget til at lægge op til en kommunalpolitisk platform, men indser, at det virkelig drejer sig om at ændre dette lands økonomiske politik.

J. O. Krag: I debatten om den situation, vi diskuterer her i dag og stiller forslag om, har det fra nogle sider været inddraget, at jeg på socialdemokratiets kongres søndag den 18. januar holdt en tale, der omtalte den uro, vi alle ved der har været og vel endnu er på visse arbejdspladser. Jeg vil gerne have lov til at citere et ganske kort stykke af, hvad jeg sagde. Jeg gav udtryk for, at Landsorganisationen De samvirkende Fagforbund havde henvist til, at indgåede overenskomster skal holdes, og tilføje:

„Socialdemokratiet er enigt heri, men det er forståeligt på den baggrund, jeg har refereret, at der på arbejdspladserne kommer skuffelse til udtryk. Forskellen på statsministerens gyldne ord fra Hovborg kro i august 1968 og virkeligheden i 1970 vil ikke gøre overenskomstsituationen i 1971 lettere at løse.“

Jeg tror, man må erkende, at de udtalelser, jeg her fremsatte, er korrekte. Jeg tror, man må erkende, at min omtale af situationen er hævet over den form for kritik, man har søgt at rette imod den. Det må være berettiget, at jeg på den pågældende kongres refererede, hvad statsministeren havde sagt på Hovborg kro, og gjorde opmærksom på, hvad der var kommet ud af det.

Det er rigtigt, at jeg udtrykte forståelse for, at dette gav anledning til skuffelse, men jeg vil da herom tilføje, at der er andre end mig, der har givet udtryk for forståelse. Statsministeren havde forleden et møde i Svendborg, tror jeg; det var åbenbart et lidt uroligt møde — jeg forstår, at statsministeren blev afbrudt og nogle gange havde lidt svært ved at komme til orde. Der sagde han ifølge Berlingske Tidende:

„Nu rejser der sig kritik mod regeringen. Jeg forstår det. Selvfølgelig er det en

stram finans- eller skattepolitik . . . regeringen fører.“

Jeg tror, at den forståelse, jeg udtrykte på socialdemokratiets kongres, kan paralleliseres med statsministerens forståelse udtrykt i Svendborg, og jeg håber, at den diskussion hermed kan være afsluttet.

I sit indlæg her i formiddags gav statsministeren udtryk for, at nu var socialdemokratiet måske blevet modstander af kasseoverskud. Det er ikke rigtigt; vi er ikke modstandere af, at man fører kasseoverskudspolitik. Men jeg vil gerne gøre opmærksom på, at man altid kan anlægge en saglig vurdering af, hvor stort et kasseoverskud i en given situation skal være. Forholdet er jo det, at statens kasseoverskud ikke er den eneste faktor, der påvirker den økonomiske situation. Der er mange andre faktorer, og hvis man kommer i en situation, hvor en række andre faktorer virker dæmpende, måske stærkt dæmpende på erhvervslivets muligheder, ja, så må det føre til den slutning, at så skal man til gengæld være forsigtigere med at føre for kraftig en kasseoverskudspolitik. Jeg tror, man vil erkende, at dette er et ganske sagligt ræsonnement.

Forholdet er da det, når vi nu skal vurdere den kommende økonomiske udvikling i 1970, at der har vist sig og vil vise sig en række faktorer, der kan tale for, at det kasseoverskud, man måske havde fundet det rimeligt at arbejde henimod for nogle måneder siden, i dag tager sig langt mindre rimeligt ud. Jeg skal nævne nogle af disse faktorer.

For det første tror jeg, at alle iagttagere af den økonomiske udvikling ude i verden er klar over, at der kommer afdæmpende faktorer derudefra. Vi ved, at der i øjeblikket i amerikansk økonomi finder en neddæmpning sted. Vi ved af erfaring, at en neddæmpning i amerikansk økonomi har en tendens til at smitte af og neddæmpe vesteuropæisk økonomi. Såfremt både USA's, Englands og Tysklands økonomi afdæmpes, er det ikke noget, der bedrer vor betalingsbalance, men det kan i høj grad være noget, der påvirker vort erhvervslivs muligheder og nedsætter presset på produktion og beskæftigelse herhjemme.

Dernæst skal man huske, at ekstramomsen også betales i 1970. Jeg så, at finansmi-